

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Uncu Natalia în numele condamnatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Simbuhin Ruslan Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. Xxxxx, str. xxxxx ap. xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 24. 12.2015-13.06.2017
2. instanța de recurs: 04.07.2017-01.11.2017

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 13 iunie 2017, în procedura acordului de recunoașterea vinovăției, Simbuhin Ruslan Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate, pe o perioadă de probațiune de 3 ani, dacă în această perioadă de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Simbuhin R. la data de 23 august 2015, în jurul orei 15.00, aflându-se în locuința lui Dolghi Anatoli din s. Xxxxx, str. Xxxxx, r-nul Xxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unui conflict iscat între el și Scripnic Alexandr, cu care a servit băuturi alcoolice, urmărind scopul cauzării leziunilor corporale, intenționat, i-a aplicat ultimului, cu un cuțit pe care-l avea la sine, câteva lovituri în organele de importanță vitală – în regiunea cavității abdominale, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 142d din 09.09.2015 leziuni corporale grave, periculoase pentru viața și sănătatea persoanei.

Acțiunile lui Simbuhin R. au fost încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.*

3. Împotriva sentinței a declarat recurs ordinar procurorul, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea pedepsei aplicate, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Simbuhin R. să-i fie numită pedeapsă în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, 6 ani 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și de încasat din contul acestuia în beneficiul statului suma de 57 de lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În motivarea recursului a invocat:

- necontestând calificarea acțiunilor inculpatului, consideră că instanța de judecată i-a numit o pedeapsă prea blândă, ce nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei, stabilite de art. 75 Cod penal, astfel consideră că lui Simbuhin R. urmează a-i fi aplicată o pedeapsă, sub formă de închisoare, cu executare reală;

- argumentele invocate de către instanță, nu corespund circumstanțelor constatate;

- alt aspect ce a fost desconsiderat de instanța de judecată la numirea pedepsei, reprezintă urmările grave a acțiunilor infracționale ale lui Simbuhin R., cauzarea leziunilor corporale grave lui Scripnic A. și suferințele aduse rudelor apropiate a acestuia;

- instanța de judecată a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizei, deși acuzatorul de stat a solicitat ca acestea să fie încasate din contul inculpatului;

- statul și-a asumat obligația pozitivă de a proba vinovăția unei persoane și în acest scop, la o anumită etapă a procesului penal, a suportat anumite cheltuieli judiciare, care, ulterior în cadrul probării vinovăției și condamnării persoanei în condițiile art. 229 Cod de procedură penală, urmează a fi încasate de la inculpat;

- aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare cu suspendarea executării acesteia, este prea blândă pentru infracțiunea săvârșită și nu va influența asupra corectării și reeducării inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2017, a fost admis recursul declarat, cu casarea sentinței în latura stabilirii pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care Simbuhin R. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și cu aplicarea art. 80 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, totodată a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 57 lei.

5. În motivarea soluției instanța de recurs ținând cont de faptul, că probele scrise, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție a inculpatului, detaliat sunt redată în conținutul sentinței de condamnare, a considerat inutilitatea expunerii lor repetate, cu atât mai mult, că în această parte corectitudinea sentinței nici nu a fost atacată. Totodată, instanța de recurs a considerat neîntemeiată soluția instanței de fond privind

aplicarea în privința lui Simbuhin R. a dispozițiilor art. 90 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa închisorii cu executarea ei condiționată.

În susținerea acestei concluzii, instanța de recurs a reținut personalitatea inculpatului, care nu este la pria abatere de la lege, anterior fiind condamnat la pedeapsa închisorii, pe care deși a executat-o real, nu și-a făcut concluziile necesare, săvârșind noi fapte din categoria celor grave, pentru care legiuitorul a stabilit doar pedeapsa închisorii.

În acest context, instanța de recurs a menționat, că pedeapsa numită de către prima instanță, este una nejustificat de blândă, neproportională faptelor comise și pericolului pe care-l reprezintă pentru societate, ce nu-și va atinge scopul prestabilit de lege, în prezența circumstanței agravante de comiterea faptei în stare de ebrietate alcoolică și de către o persoană anterior judecată.

Respectiv, întru atingerea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea celui vinovat, precum și prevenirea comiterii atât de către el, cât și de către alte persoane a faptelor penale, instanța de recurs prin admiterea cerințelor formulate în recurs, a considerat necesar de a înăspri pedeapsa penală pentru inculpatul Simbuhin R., prin excluderea dispozițiilor art. 90 Cod penal, temeiul de aplicare a cărora nu a fost motivat de către instanța de fond.

În viziunea instanței de recurs, recunoașterea vinovăției cu acceptarea soluționării cauzei în baza acordului, a determinat aplicabilitatea dispozițiilor art. 80 Cod penal, împrejurări ce nu mai pot fi apreciate drept circumstanțe ce atenuează răspunderea penală, pentru a nu se admite dubla valență, prezența la întreținere a doi copii minori nefiind în măsură să determine aplicabilitatea cazului din speță a dispozițiilor art. 90 Cod penal, inclusiv și reieșind din circumstanțele cauzei.

În ce privește solicitarea procurorului de încasare de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 57 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale cu întocmirea raportului în acest sens, instanța de recurs a considerat că acesta va fi respins, reieșind din obligația pozitivă a statului, în sensul art. 6 par. 2 a Convenției, prin intermediul organului de urmărire penală, de a demonstra în sensul art. art. 24, 56 Cod de procedură penală, vinovăția persoanei, fiindu-le atribuită în sensul art. 96-97 Cod de penală sarcina probațiunii, persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală, fiind liberată de obligația de a-și demonstra nevinovăția.

6. Decizia instanței de recurs, este contestată cu recurs în anulare de către avocatul Uncu N. în numele condamnatului, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului în anulare, invocă:

- instanța de recurs nu a luat în considerație faptul, că Simbuhin R. a recunoscut integral vina, s-a căit sincer de cele comise și a recuperat integral prejudiciul material părții vătămate, care a confirmat în instanța de judecată că nu are pretenții de ordin material și moral față de Simbuhin R. și că s-a împăcat cu acesta;

- instanța de fond a stabilit corect circumstanțele atenuante, conform art. 76 Cod penal, în privința condamnatului, recunoașterea deplină a vinovăției și căința sinceră de cele comise;

- instanța de recurs la aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, nu a ținut cont de faptul, că Simbuhin R. nu avea antecedente penale la momentul condamnării sale, deoarece și-a executat pe deplin pedeapsa stabilită de instanța de judecată, iar la pronunțarea sentinței de condamnare, acesta nu avea antecedente penale;

- instanța de recurs a aplicat pedeapsa cea mai aspră condamnatului, fără a lua în considerație, că stabilirea pedepsei cu închisoare are un caracter excepțional;

- Simbuhin R. este căsătorit și are doi copii minori la întreținere, este unicul întreținător al familiei;

- prin înăsprirea pedepsei lui Simbuhin R., i-a fost încălcat condamnatului drepturile prevăzute de art. 6 alin. (1) CEDO și art. 21 din Constituție.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia asupra recursului în anulare declarat, solicitând dispunerea inadmisibilității acestuia, deoarece autorul în loc să se refere și să motiveze pretensele încălcări esențiale, care au fost omise de către instanța de apel și care în mod obligatoriu urmau să se regăsească în recurs, s-a limitat doar la dezacordul cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, astfel recursul nu îndeplinește cerințele legale de conținut.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art. 456 Cod de procedură penală, recursul în anulare fiind supus unei verificări prealabile judecării în fond a acestuia, astfel că, instanța de recurs este obligată să îndeplinească actele procedurale preparatorii și să examineze admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în conformitate cu prevederile art. 431 și 432 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de judecată, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44) al aceluiași Cod, art. 4§2 al Protocolului nr. 7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prevederile pct. 44) art. 6 Cod de procedură penală determină ca *viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată* o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului

și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Reieșind din prevederile legale menționate, Colegiul reiterează că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Revenind la prezenta speță, Colegiul atestă din textul recursului în anulare declarat, că autoarea invocă faptul, că prin înăsprirea pedepsei condamnatului, instanța de recurs prin decizia adoptată în prezenta cauză, a încălcat drepturile condamnatului prevăzute de art. 6§1 al Convenției – dreptul la un proces echitabil și art. 21 al Constituției RM.

Din studiul lucrărilor dosarului, în viziunea instanței de recurs în anulare, prin argumentele invocate în sensul menționat, avocatul Uncu N., de fapt își exprimă dezacordul cu aplicarea în privința lui Simbuhin R. a pedepsei reale cu închisoarea, nefiind luate în considerație toate circumstanțele cauzei.

Așadar, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil. Conform jurisprudenței CEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și oferă posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (*Suominem c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85*).

Din textul recursului în anulare declarat, se atestă că avocatul Uncu N. în numele condamnatului, indică afectarea deciziei instanței de recurs adoptate în prezenta cauză de viciu fundamental, exprimat prin faptul că hotărârea adoptată nu cuprinde motivele privind modalitatea de individualizare a pedepsei lui Simbuhin R., fapt ce a dus și la încălcarea art. 6§1 al Convenției – dreptul la un proces echitabil și art. 21 al Constituției RM.

Opozant celor invocate de către recurentă în ce privește critica sub aspectul încălcării dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției, Colegiul penal menționează, că prevederile alin. (3) art. 435 Cod de procedură penală, stipulează că în ordinea procedurii de recurs ordinar *adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art. 417 și 418, care se aplică în mod corespunzător.*

Analizând legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor cauzei, prin prisma prezenței viciilor fundamentale invocate de recurentă, Colegiul reține că instanța de recurs, întemeiat a casat hotărârea primei instanțe în partea stabilirii pedepsei, motivându-și argumentat soluția adoptată, privind casarea sentinței de aplicare în privința lui Simbuhin R. a pedepsei penale în baza art. 90 Cod penal, motive indicate în pct. 5 al prezentei decizii, soluție adoptată în corespundere cu prevederile normei procesual penale menționate supra, care reglementează ce trebuie să cuprindă hotărârea instanței de recurs.

În viziunea Colegiului penal, instanța de recurs și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență și prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința condamnatului, stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 80 Cod penal.

În același context, Colegiul penal conchide, că motivul invocat de recurentă, precum că, instanța de recurs a aplicat pedeapsa cea mai aspră condamnatului, fără a lua în considerație circumstanțele cauzei, este unul neîntemeiat.

Astfel, cu referire la acest motiv, Colegiul penal menționează, că instanța de recurs just la stabilirea pedepsei condamnatului a ținut cont de faptul, că acesta a încheiat acord de recunoaștere a vinovăției, prin urmare prima instanță a acceptat acest acord, cauza fiind examinată în baza art. 80 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că sancțiunea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, prevede doar un singur tip de pedeapsă și anume cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal, aceasta se clasifică ca infracțiune gravă.

În prezenta cauză penală, prima instanță a reținut ca circumstanțe atenuante, conform art. 76 Cod penal – recunoașterea vinei și căința sinceră, iar în calitate de circumstanță agravantă, conform art. 77 Cod penal, a fost stabilită săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, însă Colegiul penal relevă că, recunoașterea vinovăției cu acceptarea soluționării cauzei în baza acordului de recunoaștere a vinovăției, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

În cauza suspusă judecării, instanța de recurs a reținut, că lui Simbuhin R., urmează a-i fi exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece modalitatea de executare a pedepsei stabilite de către prima instanță nu este proporțională în raport cu fapta săvârșită și pericolul pe care-l reprezintă pentru societate. Astfel, pe lângă faptul că infracțiunea săvârșită de condamnat se clasifică ca una gravă, fiind prezentă circumstanța agravantă – comiterea faptei în stare de ebrietate alcoolică, nu poate fi neglijată revendicarea anexată la materialele cauzei, privind condamnarea anterioară a lui Simbuhin R. în baza art. 186 alin. (2) Cod penal. Astfel, cu toate că antecedentul penal este stins, se atestă faptul că comiterea infracțiunilor, pentru condamnat a devenit o deprindere, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca acesta să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Aceste concluzii, în viziunea Colegiului penal sunt întemeiate și de la care instanța de recurs în anulare nu se poate îndepărta, învederând faptul că condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii, circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia. Reieșind din cele expuse, instanța de recurs în anulare respinge argumentul

recurentei, precum că instanța de recurs nu a ținut cont de faptul, că Simbuhin R. nu avea antecedente penale la momentul condamnării sale, deoarece și-a executat pe deplin pedeapsa stabilită de instanța de judecată.

Colegiul penal constată că instanța de recurs a argumentat pe deplin motivele pentru care a aplicat condamnatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, pedeapsa reală cu închisoare, urmare a circumstanțelor expuse mai sus, din care considerent, instanța de recurs în anulare respinge ca neîntemeiate și afirmațiile avocatei Uncu N., precum că instanța de recurs a aplicat pedeapsa cea mai aspră condamnatului, fără a lua în considerație, că stabilirea pedepsei cu închisoare are un caracter excepțional.

Referitor la argumentul recurentei, precum că condamnatul a recuperat integral prejudiciul material părții vătămate și s-a împăcat cu acesta, Colegiul menționează, că în prezenta speță, faptul dat nu este suficient pentru ca condamnatul să beneficieze de aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ținând cont de personalitatea ultimului și circumstanțele cauzei, iar împrejurările precum că este căsătorit, are doi copii minori la întreținere și este unicul întreținător al familiei, au fost luate în considerație de către instanța de recurs, astfel fiind coborâtă pedeapsa închisorii până la limita minimă prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

Generalizând criticile invocate sub aspectul prezenței presupuselor vicii fundamentale ce au afectat hotărârile judecătorești, indicate de recurentă, Colegiul penal statuează că acestea nu și-au găsit confirmarea, fiind neîntemeiate și nu sunt esențiale pentru a răsturna situația în sensul intervenirii și casării unei hotărâri judecătorești irevocabile.

De asemenea, se menționează că principiul securității raporturilor juridice, consfințit în articolul 6 din Convenție, cere *inter alia* ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*a se vedea în acest sens hotărârea Brumărescu vs România din 28 octombrie 1999*).

Mai mult ca atât, potrivit dispozițiilor art. 4§2 din Protocolul 7 CEDO, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată, dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sânt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

La caz, instanța de recurs în anulare constată, că hotărârea contestată nu este afectată de nici un viciu fundamental, fiind conformă prevederilor legale și această hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă capătă putere de lucru judecat, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia, deoarece în esență motivele invocate de către recurentă în recursul în anulare declarat, referitor la pedeapsa aplicată condamnatului Simbuhin R., au constituit anterior obiect de examinare, iar instanța de recurs corect le-a apreciat și a adoptat o hotărâre motivată, expusă în prezenta decizie.

Așadar, în speța dată, Colegiul penal constată că la examinarea prezentului recurs în anulare, nu s-au constatat erori de drept comise de către instanța de recurs, ce ar indica la existența unui viciu fundamental în cauză și ar afecta hotărârea irevocabilă,

iar existența unei alte păreri a condamnatului și apărătorului acestuia asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminarea cazului.

În temeiul celor expuse, se impune inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Uncu Natalia în numele condamnatului, ca fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărârii atacate.

9. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Uncu Natalia în numele condamnatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Simbuhin Ruslan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 30 mai 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie